

Imperfekt (Präteritum)

Czasowniki słabe tworzą czas Imperfekt przez dodanie do tematu bezokolicznika przyrostka -t- i końcówki osobowej, oprócz 3 osoby liczby pojedynczej.

3 osoba = 1 osobie; ich **fragte**, er/sie/es **fragte**

Przy czasownikach zakończonych na -d, -t lub grupy spółgłoskowe z ostatnią głoską -m. lub -n dodaje się jeszcze -e przed przyrostkiem -t- oraz końcówkami osobowymi.

ich kaufte,	wartete	-0	wir kauften,	warteteten	-n
du kauftest,	wartetetest	-st	ihr kauftet,	wartetetet	-t
er kaufte,	wartete	-0	sie kauften,	warteteten	-n

Dla czasowników mocnych dodaje się końcówki osobowe (**oprócz 1 i 3 os. liczby pojedynczej**) do drugiej formy czasownika

ich gab	-0	wir gaben	-en
du gabst	-st	ihr gabt	-t
er gab	-0	sie gaben	-en

Czasowniki rozdzielnie złożone np. **anbieten, bot an, angeboten**

ich bot	an	wir boten	an
du botest	an	ihr botet	an
sie bot	an	sie boten	an

Przykłady: *Peter rief mich heute an.* *Ich war in Poznań.* *Er hatte keine Zeit für mich.*
Piotr zadzwonił dziś do mnie. *Ja byłem w Poznaniu.* *On nie miał dla mnie czasu.*

Perfekt

Jest to czas złożony, składa się z czasownika posiłkowego **haben** lub **sein** w czasie teraźniejszym i trzeciej formy czasownika. Większość czasowników łączy się z czasownikiem posiłkowym **haben** (prawie wszystkie czasowniki słabe, wszystkie zwrotne i modalne.)

Z czasownikiem posiłkowym **sein** łączą się: **czasowniki wyrażające ruch** (kommen, gehen itd., ale i czasowniki słabe np. reisen, verreisen, wandern), **czasowniki wyrażające zmianę stanu** (np. einschlafen, aufstehen, verblühen itp.) oraz **sein, werden i bleiben**.

Odmiana z „haben”

ich	habe	geschlafen	wir	haben	geschlafen
du	hast	geschlafen	ihr	habt	geschlafen
er	hat	geschlafen	sie	haben	geschlafen

Odmiana z „sein”

ich	bin	gelaufen	wir	sind	gelaufen
du	bist	gelaufen	ihr	seid	gelaufen
er	ist	gelaufen	sie	sind	gelaufen

Przykłady zamiana z czasu teraźniejszego Präsens na przeszły Perfekt:

Ich	lese	das Buch.		Ja czytam książkę.
Ich	habe	das Buch	gelesen.	Ja czytałem książkę.
Er	schreibt	einen Brief.		On pisze list.
Er	hat	einen Brief	geschrieben.	On pisał list.
Wir	fahren	nach Poznań.		My jedziemy do Poznania.
Wir	sind	nach Poznań	gefahren.	My pojechaliśmy do Poznania.
Was	machst	du?		Co robisz?
Was	hast	du	gemacht?	Co ty (z)robiłeś?
Ich	stehe	um 7 Uhr	auf.	Ja wstaję o 7.
Ich	bin	um 7Uhr	aufgestanden.	Wstałem o 7.
Bleiben	Sie	heute zu Hause?		Czy zostaje Pan dziś w domu?
Sind	Sie	heute zu Hause	geblieben?	Czy został Pan/i dziś w domu?
Ich	will	es nicht.		Nie chcę tego.
Ich	habe	es nicht	gewollt.	Nie chciałem tego.
Es	wird	kalt.		Robi się zimno.
Es	ist	kalt	geworden.	Zrobiło się zimno.

Zdanie z czasownikiem podalnym + czasownik wyrażający czynność. W czasie przeszłym Perfekt czasownikiem posiłkowym jest wtedy zawsze „haben” a na końcu zdania stoją dwa bezokoliczniki. (Nie ma trzeciej formy)

Ich	muss	in Poznań	umsteigen.	Muszę się przesiąść w Poznaniu
Ich	habe	in Poznań	umsteigen müssen.	Musiałem się przesiąść w Poznaniu.

Plusquamperfekt

Czas przeszły Plusquamperfekt, zwany też czasem zaprzeszłym, tworzymy na tych samych zasadach co czas Perfekt, jednak użyte w nim czasowniki posiłkowe *haben* lub *sein* występują w swoich drugich formach, czyli w czasie przeszłym Imperfekt i są to odpowiednio **hatte** i **war**.

ich	hatte	gemacht	wir	hatten	gemacht
du	hattest	gemacht	ihr	hattet	gemacht
er	hatte	gemacht	sie	hatten	gemacht
ich	war	gefahren	wir	waren	gefahren
du	warst	gefahren	ihr	wart	gefahren
er	war	gefahren	sie	waren	gefahren.

Ich	hatte	dich heute	gesucht.
Warst	du	nach Polen	geflogen?
Ich	hatte	<u>mich</u> heute nicht	rasiert.
Er	hatte	ihm helfen müssen.	

Futur I = werden + Infinitiv I Aktiv

ich	werde	fahren	wir	werden	fahren
du	wirst	fahren	ihr	werdet	fahren
er	wird	fahren	sie	werden	fahren

Ich	werde	mit dem Zug	fahren.	Będę jechać pociągiem./ Pojadę pociągiem
Wird	er	morgen im Büro	sein?	Czy będzie on jutro w biurze?
Peter	wird	sich darüber	freuen.	Piotr będzie się z tego cieszył

Eva **wird** nicht dieses Jahr nach Paris **fahren können.** Ewa nie będzie mogła w tym roku pojechać do Paryża

Futur II = werden + Infinitiv II Aktiv

Czas ten wyraża fakt lub przekonanie, że określona czynność będzie zakończona w przyszłości. Wyraża też przekonanie o zakończeniu pewnej czynności w przyszłości lub momencie jej relacjonowania:

Sie **werden** den Zug bestimmt nicht **erreicht haben.** Oni z pewnością nie zdążą na pociąg.
Er **wird** sicher schon **aufgestanden sein.** (On na pewno wstał już.)